

Verkennd Ecologisch Onderzoek Tramlijnweg Goedereede

Concept

Uitgave: februari 2018

Watersnip-rapport 17A082

Colofon

Titel	Verkennd Ecologisch Onderzoek Tramlijnweg Goedereede
Status rapport	Concept
Projectnummer	17A082
Datum uitgave	februari 2018
Samengesteld door	Brigit van Dam, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	De Langen & Van den Berg Vastgoed B.V. Postbus 15 2860 AA Bergambacht
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. W.P. Kaandorp, IntROview B.V.

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	TOETSINGSKADER.....	5
2.1	EUROPESE RICHTLIJNEN	5
2.2	LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING	5
2.2.1	<i>Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)</i>	5
2.2.2	<i>Natuurnetwerk Nederland</i>	8
2.2.3	<i>Visie Ruimte en Mobiliteit (2014) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013)</i>	9
3	LOCATIEBESCHRIJVING	11
3.1	HUIDIGE SITUATIE	11
3.2	PLANNEN	11
4	RESULTATEN ONDERZOEK	13
4.1	METHODE.....	13
4.2	FLORA.....	13
4.3	FAUNA	14
4.3.1	<i>Vogels</i>	14
4.3.2	<i>Amfibieën</i>	14
4.3.3	<i>Reptielen</i>	15
4.3.4	<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	15
4.3.5	<i>Vleermuizen</i>	16
4.3.6	<i>Overige soorten</i>	17
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	19
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	19
5.2	ALGEMENE ZORGPLICHT	20
6	BRONNEN	21

1 Inleiding

De Langen & Van den Berg Vastgoed B.V. is voornemens om op de Tramlijnweg te Goedereede de bouw van circa 24 woningen mogelijk te maken. Hiervoor moet een nieuw bestemmingsplan opgesteld worden. De huidige bebouwing, het oude gemeentehuis van Goedereede, zal worden afgebroken.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Wet Natuurbescherming).
Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgethaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Wet Natuurbescherming);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toepassing Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, Compensatiebeginsel Natuur, Recreatie en Landschap).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en onderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

In januari 2018 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven, gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

2.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormen de Natura2000-gebieden een netwerk van beschermde natuur. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt. Deze richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de Wet Natuurbescherming. Deze wet is van kracht geworden op 1 januari 2017.

2.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.2.1 Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)

In de Wet Natuurbescherming zijn per 1 januari 2017 drie wetten opgenomen, te weten de *Natuurbeschermingswet*, *Flora- en faunawet* en *Boswet*.

Natura2000-gebieden

In Nederland zijn gebieden aangewezen als speciale beschermingszones. Deze gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn en/of de Habitatrichtlijn en worden aangeduid als Natura2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Per provincie is het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Tevens heeft de provincie de bevoegdheid om bijzondere landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen, mits deze niet reeds onder een Natura2000-gebied vallen. Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van de natuurlijke habitats, of habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstorend effect zouden kunnen hebben op aangewezen soorten binnen een gebied, zijn vergunningsplichtig.

Soorten

De soortenbescherming is bedoeld om in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen als er werkzaamheden plaatsvinden in en rond het leefgebied van een soort. In de Wet Natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden; Europees beschermde soorten vallen onder beschermingsregime soorten "Vogelrichtlijn (wnb-vrl) en beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn" (wnb-hrl) en nationaal beschermde soorten vallen onder beschermingsregime "andere soorten" (wnb- andere soorten).

Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a; (ver)bouwen, slopen, of wegen aanleggen, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, is het mogelijk te werken met een goedgekeurde gedragscode die toepasbaar is voor de geplande activiteiten en de aangetroffen soorten. Indien dit niet het

geval is en er schade ontstaat aan beschermde soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd. Ontheffingen worden aangevraagd bij de provincie. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Door het nemen van (mitigerende) maatregelen kan een ontheffingsaanvraag in de meeste gevallen voorkomen worden. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade (zie figuur 1).

Deze mitigerende maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Ook het integreren van ecologische maatregelen in onderdelen van het plan met het oog op consolideren van het leefgebied voor populaties kan een ontheffingsaanvraag voorkomen.

Figuur 1: Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming (Bron: www.regelink.net)

In het kader van de Wet natuurbescherming zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de Wnb vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die

jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Algemene zorgplicht (artikel 1.11)

Voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten, of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Houtopstanden, hout en houtproducten

Het is verboden om een houtopstand buiten de grenzen van de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te kappen, zonder hier voorafgaande aan de werkzaamheden melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Indien er houtopstand gekapt moet worden geldt er een herplantplicht.

Let wel, hakhoutbeheer geldt als bestendig beheer. Het gaat om kappen ter verwijdering op korte of langere termijn.

Toetsing Wet Natuurbescherming 2017

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied of bijzondere provinciale natuurgebied.

Het dichtsbijzijnde Natura2000-gebied 'Duinen Goeree & Kwade Hoek' ligt op 1,8 km ten noordwesten van het plangebied. Op 7 km ten noordoosten van het plangebied ligt het Natura2000-gebied 'Voornes Duin' aan de overzijde van de Voordelta en Haringvliet. Gezien de afstand van het plangebied tot de Natura2000-gebieden zal er geen schade worden veroorzaakt aan de gebieden.

De doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Duinen Goeree & Kwade Hoek' zijn: Noordse Woelmuis, Nauwe korfslak, Aalscholver, Bergeend, Bontbekplevier, bonte strandloper, Brandgans, Drieteenstrandloper, Fuut, Grauwe gans, Kluut, Lepelaar, Pijlstaart, Rosse grutto, Scholekster, Slobeend, Strandplevier, Tureluur, Wintertaling, Wulp en Zilverplevier.

De doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Voornes Duin' zijn: Noordse Woelmuis, Groenknolorchis, Nauwe korfslak, Aalscholver, Geoorde fuut, Kleine zilverreiger en Lepelaar.

Een deel van deze doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het Natura2000-gebied. Andere soorten, zoals Fuut, Scholekster, Tureluur en Wintertaling foerageren ook in de ruimere omgeving van het Natura2000-gebied. De planlocatie ligt binnen de actieradius van deze doelsoorten maar is niet geschikt als foerageergebied, omdat het niet voldoet aan de eisen die deze soorten stellen aan hun leef- en foerageergebied. Het is geen open gebied met brede sloten, waar de doelsoorten rustig kunnen foerageren. Negatieve effecten op de doelsoorten van de Natura2000-gebieden zijn daarom niet aan de orde.

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van de gemeente Goedereede. De herplantplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming is daarom niet aan de orde.

2.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland in de wet benoemd als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven verkleind wordt. De NNN bestaat uit:

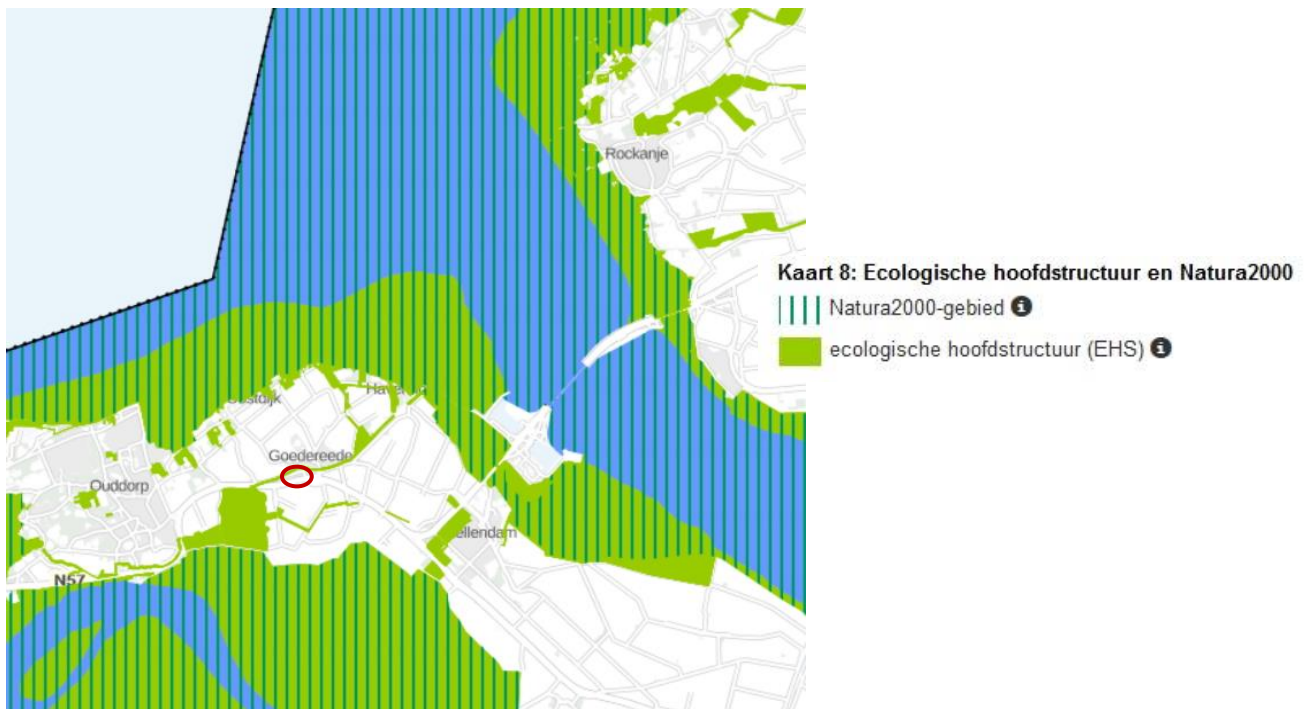
- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgens agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de NNN.

De natuur in de NNN is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de NNN zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Toetsing Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van NNN-gebied (zie figuur 2). Ook zijn er geen bijzondere landschapselementen aanwezig in het plangebied. De ruimtelijke ingrepen die verband houden met de sloop van het gemeentehuis en de bouw van de woningen zullen vanwege de ligging van het plangebied en de afstand tot het NNN-gebied geen schade veroorzaken.

Figuur 2: Overzicht van het nabijgelegen Natura2000 en NNN-gebieden t.o.v. het plangebied (bron: ruimtelijkeplannenzuidholland.nl, kaart 8)

2.2.3 Visie Ruimte en Mobiliteit (2014) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013)

Op 9 juli 2014 is de Visie ruimte en mobiliteit (VRM) vastgesteld door de Provinciale Staten. Deze visie geeft op regionaal niveau invulling aan de ruimtelijke ordening en maatregelen op het gebied van verkeer en vervoer.

De belangrijkste doelen van deze nieuwe visie zijn:

- Ruimte bieden aan ontwikkelingen;
- Aansluiten bij de maatschappelijke vraag naar woningen, bedrijfsterreinen, kantoren, winkels en mobiliteit;
- Allianties aangaan met maatschappelijke partners;
- Minder toetsen op regels en meer sturen op doelen.

De Visie ruimte en mobiliteit bestaat uit; De Visie ruimte en mobiliteit, het Programma mobiliteit, het Programma ruimte en de Verordening ruimte 2014.

Het ontwikkelen van nieuwe plannen kan inbreuk maken op te beschermen waarden in het landschap. In sommige gevallen is het noodzakelijk dat er compensatie plaatsvindt als er specifieke natuur-, recreatie- of landschapswaarden verloren gaan. GS heeft hiervoor in mei 2013 de beleidsregel compensatie natuur, recreatie en landschap Zuid-Holland 2013 vastgesteld). Deze beleidsregel is opgenomen in de Visie ruimte en mobiliteit.

In deze beleidsregel is voor een aantal gebieden compensatie noodzakelijk bij het verlies van ecologische waarden. Dit zijn;

- de Ecologische Hoofdstructuur;
- de belangrijke weidevogelgebieden;
- de recreatiegebieden om de stad;
- strategische reservering natuur;
- de karakteristieke landschapselementen.

Biotopen voor Rode lijstsoorten zijn niet langer compensatie plichtig.

Toetsing Visie Ruimte en Mobiliteit en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland

De Ecologische Hoofdstructuur (NNN) is reeds besproken in paragraaf 2.2.2. Aan de noordwestzijde van het plangebied ligt 'belangrijk weidevogelgebied'. Dit ligt echter aan de andere zijde van Goedereede en wordt van het plangebied gescheiden door de bebouwing van Goedereede. De geplande werkzaamheden kunnen daardoor geen invloed hebben op het belangrijk weidevogelgebied. Er zal geen schade veroorzaakt worden. Compensatie in het kader van het Provinciaal compensatiebeginsel is daarom niet aan de orde.

Figuur 3: Ligging belangrijk weidevogelgebied t.o.v. het plangebied (bron: ruimtelijkeplannenzuidholland.nl, kaart 7)

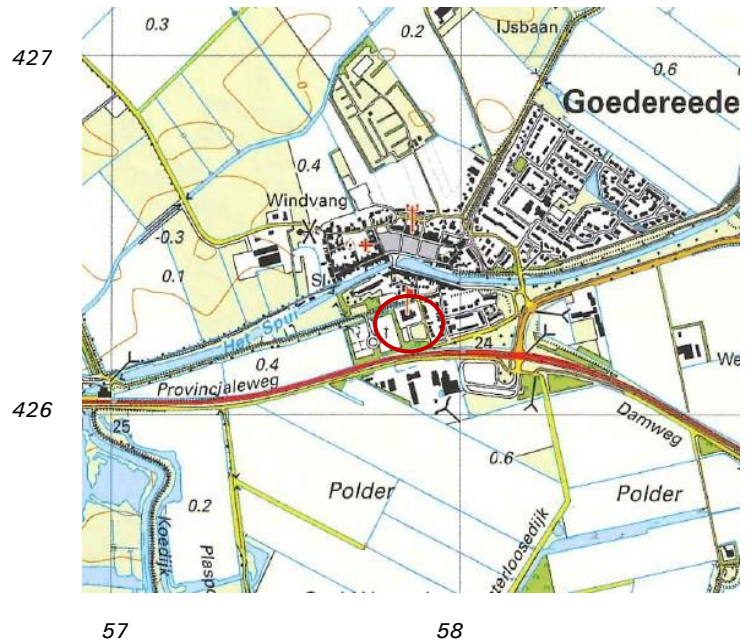
3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten 57,426.

Binnen het plangebied staat het voormalige gemeentehuis van Goedereede, dat sinds 2013 niet meer in gebruik is. Om het gemeentehuis heen zijn enkele vakken met beplanting aangebracht. Het perceel bestaat verder uit een parkeerplaats met bomen en enkele groene afscheidingen en een parkje met gras en enkele oude kastanjabomen.

Aan de zuidkant wordt het perceel begrenst door een sloot met daarnaast de Provincialeweg N57, aan de oost- en noordkant met straten en woningen, aan de westkant ligt de begraafplaats van Goedereede. Deze wordt van het plangebied afgeschermd door bosplantsoen.

Figuur 4: Plangebied (rode contour)

3.2 Plannen

Het pand aan de Tramlijnweg 2, het voormalige gemeentehuis, te Goedereede zal worden afgebroken. Op het perceel zullen ongeveer 24 woningen gebouwd worden. Het grootste deel van de aanwezige bomen en het bosplantsoen zal worden behouden. Er vinden geen werkzaamheden plaats aan het water.

Figuur 5: Het aanwezige gazon met enkelen van de oude kastanjbomen

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op zaterdag 27 januari 2018 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tevens is tijdens de inventarisatie op 27 januari een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

4.2 Flora

Een groot deel van het plangebied bestaat uit verharding door de aanwezigheid van het parkeerterrein en de toevoerwegen. Aan de westkant van het plangebied is bosplantsoen aanwezig met o.m. Hazelaar, Kornoelje, Hulst, klimop en braam en Sneeuwbal. Tevens staat hier Ratelpopulier, Beuk, Es en Els. Langs de rand het grasveld staan een aantal grote, oude paardenkastanjes. In het gras groeit o.m. Madelief en Kruipende boterbloem. Tevens staat hier een Ceder en een Grauwe els. In de oever langs de sloot staan enkele grote ratelpopulieren. Aan de zijkant van het gebouw staan drie paardenkastanjes en vijf essen. De beplanting rond het gebouw bestaat voor een deel uit heesters, zoals Kornoelje, Kardinaalsmuts, Dwergmispel, Laurier, Braam en Mahony. Er groeien ook enkele kruiden, zoals Speerdistel, Canadese fijnstraal en Ooievaarsbek. Op de muur van het gebouw groeit op enkele locaties Muurleeuwenbek.

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak

Figuur 6 en 7: Madelief en Muurleeuwenbek

specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende algemene vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied, zoals Koolmees, Kauw, Bonte specht, Houtduif, Ekster en Turkse tortel. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Wet Natuurbescherming. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet opzettelijk verontrust worden. Binnen het plangebied zijn de aanwezige bomen en het bosplantsoen wel zeer geschikt als broedlocatie voor verschillende vogelsoorten. Er zijn tijdens het veldbezoek geen oude nesten waargenomen.

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. Het gebouw heeft grotendeels een plat dak en geen dakpannen. Hierdoor is het dak ongeschikt als nestlocatie voor de Gierzwaluw en Huismus. In de muren zijn geen invliegopeningen aangetroffen die geschikt zijn voor de Gierzwaluw. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van de Gierzwaluw en Huismus kan worden uitgesloten.

Op de naastgelegen begraafplaats vloog een Buizerd over. De begraafplaats is zeer geschikt als jacht- en leefgebied voor deze vogelsoort. In de bomen binnen het plangebied zijn geen oude (ekster)nesten aangetroffen die door een Buizerd gebruikt kunnen worden als nestlocatie. De aanwezigheid van een jaarrond beschermd nest van de Buizerd kan worden uitgesloten. Er zijn verder geen andere jaarrond beschermde nesten waargenomen en deze worden ook niet verwacht op basis van het aanwezige biotoop.

4.3.2 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Uit de bureaustudie blijkt dat Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander (allen wnb-andere soorten) voorkomen binnen het plangebied (0-1km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in de provincie Zuid-Holland.

Uit de bureaustudie blijkt dat de Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). De Kamsalamander (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') komt voor in de omgeving van het plangebied (1-5km).

Figuur 8: Bosplantsoen met Hazelaar langs de rand van het parkeerterrein

De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers.

Voor de voortplanting maakt de Rugstreeppad gebruik van ondiepe plassen en poelen om

haar eieren in af te zetten. De Rugstreeppad maakt voor de overwintering gebruik van rommelhoekjes met opgeslagen stenen of van braakliggende zandhopen, waarin hij zich makkelijk kan ingraven. Op dit moment is het plangebied ongeschikt als voortplantings- en overwinteringsgebied voor de Rugstreeppad door de afwezigheid van geschikte poelen en plassen en overwinteringslocaties.

Op het moment dat er binnen het plangebied hopen zand voor langere tijd braak komen te liggen, wordt het gebied wel aantrekkelijk als overwinteringsgebied. De Rugstreeppad staat erom bekend dat hij lange afstanden kan afleggen op zoek naar een geschikte overwinteringslocatie.

Het biotoop waarin de Kamsalamander zich voort kan planten bestaat uit matig voedselrijke tot voedselrijke wateren en poelen met stilstaand water en een rijke watervegetatie. Verder heeft deze soort de voorkeur voor landschappen met bospercelen, heggen en struwelen. Er is binnen het plangebied geen geschikte voortplantingslocatie aanwezig voor deze soort door het ontbreken van water met een rijke watervegetatie. Ook de rest van het plangebied is door de hoge cultuurdruk en de vele verharding niet geschikt als leefgebied voor deze soort. De aanwezigheid van de Kamsalamander kan door de afwezigheid van geschikt leefgebied binnen het plangebied worden uitgesloten.

Op basis van de geraadpleegde verspreidingskaarten worden binnen het plangebied geen andere beschermde amfibieën verwacht.

4.3.3 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de Zandhagedis (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') voor kan komen in het plangebied (0-1km).

De Zandhagedis voelt zich thuis op hogere zandgronden, die zich in het oosten, zuiden en midden van Nederland bevinden en ten noorden van Zeeland in de duinen. Deze soort komt dus met name voor in de duinen ten noord,- noordwesten van Goedereede. Binnen het plangebied ontbreekt geschikt biotoop voor deze soort. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

Op basis van de bureaustudie worden binnen het plangebied geen andere beschermde reptielen verwacht.

4.3.4 Grondgebonden zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er meerder zoogdiersoorten (incidenteel) voorkomen in en rond het plangebied, zoals Aardmuis, Bosmuis, Bunzing, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Haas, Huisspitsmuis, Konijn, Ree, Rosse woelmuis, Veldmuis en Wezel (allen wnb-andere soorten) (0-1km). De Hermelijn en Vos (beiden wnb-andere soorten) komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in de Provincie Zuid-Holland.

In de directe omgeving van het plangebied (0-1km) komen de Noordse woelmuis (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') en Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voor.

De Noordse woelmuis leeft in gebieden met hoge vegetatie en vooral grasachtige planten. Hij geeft de voorkeur aan natte terreinen, zoals rietland, moeras, zeer extensief gebruikte weilanden, drassige hooilanden, vochtige duinvalleien en periodiek overstroomde terreinen. Het plangebied voldoet niet aan de biotoopeisen die de Noordse woelmuis stelt aan zijn leefgebied. Geschikt habitat is niet aanwezig. De aanwezigheid van de Noordse woelmuis binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

De Waterspitsmuis komt voor langs schone sloten die niet te voedselrijk zijn. De sloten dienen een goede watervegetatie te hebben en ruige oevers. De Waterspitsmuis is zeer schuw en kan zich letterlijk doodschrikken van een hard geluid. Binnen het plangebied zijn geen sloten met vegetatierijke oevers aanwezig. De aanwezigheid van de Waterspitsmuis kan op basis van het ontbreken van geschikt leefgebied worden uitgesloten.

4.3.5 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn beschermd (wnb-hrl). Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Franjestaart, Gewone grootovleermuis en Watervleermuis (0-1km). In de ruimere omgeving van het plangebied komen Gewone dwergvleermuis en Meervleermuis voor (1-5km).

Tijdens de veldinventarisatie is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

De aanwezige bomen en het bosplantsoen zijn samen met de vele bomen rond de begraafplaats een zeer geschikte locatie voor vleermuizen om te foerageren. De bomen met een stamdoorsnede groter dan 35cm zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van kieren en scheuren waar boombewonende vleermuizen in kunnen gaan zitten. Deze zijn niet aangetroffen. Tevens zijn er geen mestsporen op de bomen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van vleermuizen.

Het gebouw heeft een plat dak en geen dakpannen. Het dak biedt alleen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten als er ingangen onder de daklijsten zijn. Deze zijn niet aangetroffen.

Figuur 9: gaten in de muur zorgen voor tocht

Figuur 10: Open stootvoegen zonder sporen

De muren hebben een spouw en zijn in principe toegankelijk doormiddel van open stootvoegen. Op enkele plaatsen zitten grote gaten in de muren. Hierdoor ontstaat er tocht in de spouwmuur, waardoor er geen geschikt stabiel microklimaat aanwezig is. Al de stootvoegen en de directe omgeving hiervan zijn onderzocht op sporen (mestsporen en uitwerpselen) van vleermuizen. Vleermuizen staan erom bekend dat ze een hoop troep maken in leefomgeving. Er is echter niets aangetroffen dat wijst op de aanwezigheid van vleermuisverblijven in het gebouw. De aanwezigheid van vleermuisverblijven kan hiermee worden uitgesloten. De geplande sloop van het gebouw zal geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de populaties vleermuizen.

4.3.6 Overige soorten

Uit de bureaustudie blijkt dat de Groenknolorchis (wnb-hrl / Rode lijst status 'bedreigd') voorkomt in de omgeving van het plangebied (0-1 km).

De Groenknolorchis komt vooral voor in de zeeduin. Deze plant heeft een voorkeur voor natte, voedsel- en stikstofarme gronden die zwak zuur tot kalkhoudend zijn. Ze komen o.a. voor in duinvalleien, trilvenen, kalkmoerassen, veenmosrietland en in de randen van rietlanden. Binnen het plangebied zijn geen geschikte biotopen aanwezig voor deze soort. De aanwezigheid van de Groenknolorchis kan worden uitgesloten.

Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen andere beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de (streng) beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde gebieden (Natura2000, NNN-gebieden of ecologische verbindingzones). Het plangebied is niet geschikt als leef- en foerageergebied voor de doelsoorten van de nabij gelegen Natura2000-gebieden. Schade aan Natura2000-doelsoorten is derhalve niet aan de orde.
- Voor een deel van de beschermde soorten (Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Aardmuis, Bosmuis, Bunzing, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Haas, Huisspitsmuis, Konijn, Ree, Rosse woelmuis, Veldmuis, Wezel, Hermelijn en Vos) geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Zuid-Holland. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
- De aanwezige bomen en het bosplantsoen is geschikt als broedlocatie voor verschillende algemene vogelsoorten. Er zijn geen (oude) nesten aangetroffen. Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. *Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*
- Het gebouw is niet geschikt als broedlocatie voor jaarrond beschermde nesten van de Gierzwaluw en Huismus. Door het platte dak en het ontbreken van dakpannen zijn hier geen nestlocaties mogelijk. In de muren zijn geen invliegopeningen aangetroffen. Van de waargenomen Buizerd is geen nestlocatie aangetroffen binnen het plangebied. Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de Wnb, zijn niet aangetroffen of te verwachten binnen het plangebied.
- Uit de bureaustudie blijkt dat de Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1 km). De Kamsalamander (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') komt voor in de omgeving van het plangebied (1-5 km). In zijn huidige staat is het plangebied niet geschikt als leefgebied voor de Rugstreeppad. Op het moment dat er werkzaamheden gaan plaatsvinden kan het plangebied mogelijk wel geschikt worden als voortplantings- en overwinteringsgebied. Geadviseerd wordt te voorkomen dat er gedurende de voortplantingsperiode (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er

lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen. Voor de Kamsalamander is geen geschikt leefgebied aanwezig binnen het plangebied. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

- Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de Zandhagedis (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') voor kan komen in het plangebied (0-1km). Voor deze soort is geen geschikt leefgebied aangetroffen binnen het plangebied. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.
- In de directe omgeving van het plangebied (0-1km) komen de Noordse woelmuis (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') en Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voor. Voor beide soorten geldt dat er geen geschikt leefgebied aanwezig is in de vorm van bijv. rietkragen, moerasachtige vegetaties en ruige oevervegetaties. De aanwezigheid van de Noordse woelmuis en Waterspitsmuis binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Franjestaart, Gewone grootoorvleermuis, Watervleermuis, Gewone dwergvleermuis en Meervleermuis. De aanwezige bomen en het bosplantsoen zijn geschikt als foerageergebied voor verschillende vleermuissoorten. Een groot deel van de aanwezige bomen zal behouden blijven. Daarnaast is foerageergebied alleen beschermd indien het van groot belang is voor de functionaliteit van de verblijfplaatsen van de soorten, doordat er onvoldoende alternatieven aanwezig zijn. Dit is op deze locatie niet aan de orde, omdat er veel bomen en bosplantsoen aanwezig is rond de naastgelegen begraafplaats. In de aanwezige bomen zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen van boombewonende vleermuissoorten. Door het platte dak en het ontbreken van geschikte invliegopeningen is het dak van het gebouw niet geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten. In de muur zitten op stootvoegen en op enkele plaatsen grote gaten die voor tocht zorgen. Hierdoor is er geen stabiel microklimaat. De stootvoegen zijn onderzocht op sporen. Er zijn geen sporen (mest en uitwerpselen) aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van vleermuizen in het gebouw. De aanwezigheid van vleermuisverblijven kan hiermee worden uitgesloten. De geplande werkzaamheden zullen geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de aanwezige populaties vleermuizen.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor planten- en diersoorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Uitgeverij 12 Provinciën, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, Landsmeer 2012
2. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, dec 2015
3. Ecologica, *Wet natuurbescherming, samenvatting wijzigingen natuurwetgeving*, 4 oktober 2016
4. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
5. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2017. *Vleermuisprotocol 2017*, maart 2017.
6. Provincie Zuid-Holland, *Visie Ruimte en Mobiliteit*, 9 juli 2014
7. 'NDFF – quickscnahulp.nl 21-12-2017 13:15:52'

Geraadpleegde internetsites:

8. www.rijksoverheid.nl
9. www.bij12.nl
10. www.rvo.nl
11. www.ravon.nl
12. www.vleermuis.net
13. www.zuid-holland.nl
14. www.zoogdiervereniging.nl
15. www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/VRM
16. <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=EHS>
17. waarneming.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
KvK 29031331
+ 31 (0)182-395460
www.watersnipadvies.info
advies@watersnip.info

